

SELMECBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VAROS HIVATALOS ÉRTESTITŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

—Egyes szám ára 20 fillér.—
Hirdetések megállapodás szerint számítanak.
—Nyilttér díja soronként 20 fillér.—

Felélés szerkesztő és lapfajladonos:

KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia
céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

A drágaságról.

Legaktuálisabb tárgy manapság, a mely a legáltalánosabb s a legélethez vágóbb. Mult számunkban mi is erről cikkelyeztünk s mint egy folytatása ennek az alábbi levél, melyet egy okos háziasszony írt nemrégiben a »B. H.«-nak. Érdekel bírhat e levél mireánk annál is inkább, mert azok a viszonyok, a melyeket a levél leír, teljesen hasonlóak a mieinkhez s emellett épp most indult meg itt is az a mozgalom, a mely a tisztviselők egy részét a magánkeresménytől eltiltani akarja. Éppen ezért egész terjedelmében átvesszük az érdekes levelet, melynek címe:

Hogyan élünk meg?

— Egy asszony levele. —

A minap egy fiatal képviselő az ország színe előtt elítélt néhány tekintélyes és ismert nevű urat azért, mert — dolgozik. Többféle hivatalt len. Minden többféle tisztet is ellát. A képviselő ur alighanem legényember még s nem igen tekintett körül Budapestben a magunkfajta polgári háztartásokban, mert különben tudná, hogy egy hivatalból tisztességesen megélni egyáltalán lehetetlen. Minden föntartás nélkül kimondom, hogy lehetetlen, mert az élet a fővárosban annyira megdrágult, hogy minden beosztás, minden mesterkedés, minden ügyesség mellett is egy öt-hat tagból álló család egy állami hivatalnok jövedelméből csak nyomorogni tud, megélni azonban nem.

Eleget írt éppen a «Budapesti Hírlap» nemrég arról, hogy mily rohamosan drágult meg a város az utóbbi tíz esztendőben s ha minden háziasszony csak a szerény kis háztartási könyvét szedi elő, olyan adatokra jut, amelyek megdöbbentők.

Tíz esztendő alatt az élet csaknem száz százalékkal drágult meg. Egy aig tíz esztendő háztartásban a költség a felével emelkedett. Itt nem beszélök azokról a követelményekről, amelyek a család megnagyobbodása okvetlenül magával hoz, mert nem kívánhatja sem az állam, sem a társadalom, hogy intézményé tegyük az egygyermekrendszert, hanem egyazon árunak egyazon mennyisége emelkedett és emelkedik még folyton, a nélkül, hogy tudnók, mi lesz a vége!

Már most azok a családok, amelyeknek eltartói az állam munkásai, miképpen segítsenek a maguk nyomorúságán? Csak két ut áll előttük: vagy a becsületos, de megfizetett munka, vagy a becsületon uton való pénzszerzés. De erről ne beszéljünk!

A fővárosban élő állami tisztviselők lakásbérére például nyolcszáz vagy ezer korona. A fővárosnak melyik részén lehet ezért az árért tisztességes lakást kapni? Mert az állam elvárja, hogy az ő alkalmazottja lehetőleg illendően lakjék, az állása kívánja, hogy tisztességesen öltözködjék.

Nos hát, az első deficitet a lakás kérdése adja meg. Nincs az a tisztviselő, aki ezért az árért lakást kaphat Pesten. Hiszen már a külteklen is egy szobás-konyhás lakásért négyszáz koronát

kell fizetni. Vagy legyen a városban kellő bérért lakás kapható, vagy tessék a fizetést megjavítani! Tíz esztendő alatt ezt képtelenek voltak az állami hivatalnokok keresztül vinni. Ha a lakásbért ily nagy összeggel kell pótolni, mi marad a megélhetésre, a gyermekek nevelésére, a taníttatásra, ruházkodásra, orvosra, cselédre és azokra az apróbb örömeire, amelyek nélkül az élet sivár és kiellen?

Minden a világon megdrágult, szinte ijesztő módon! Az élelem, a rendes háztartás nélkülözhetetlen kellékei: a hus, a zsír, a fűszer, a cseléd, a fűtés, a világítás, a ruházkodás kellékei az ipari cikkek, sőt, ne tessék mosolyogni rajta, a cérna és gomb is! Tíz esztendővel ezelőtt a borjúhus olcsóbb volt, mint ma a marhahús. A zöld főzelék nyáron, a hüvelyes vetemény télen ma olyan drága, hogy például a lencse valóságos csemege. Pedig ennekelölte a nagyon szegény emberek is ehettek télen lencse-főzelék! Volt még arra eset, hogy gyümölcsbefőzés idején száz uborkáért két korona nyolcvan fillért kértek volna? Mi már abban is részesültünk az idei ősz elején. Egy orsó cérna még nagyanyáink idejében is tizennyolc-husz fillér volt. Ma huszonegy-huszonhat fillér, a takarításhoz szükséges seprű és kefe, a fenyésítő kenőcs, a cipőtisztító anyag, minden, de minden megdrágult.

Tíz esztendővel ezelőtt magam sem hordoztam drágább cipőt, mint ma tíz éves kis leányomnak kell vennünk. A készáru anyaga rossz és drága, de aki házba dolgozni jár és segít gyer-

Simon hazajött . . .

Simon nem birta tovább. Éhesen, fáradtan lődörgött a főváros utcáin, hajléktalanul ténfergett az éjszakában. Megszokhatta már a nyomort nem is az fájt neki, hanem egyenes, férfias lelkét gyilkos erővel marcangolta a tudat, hogy egyre csak hazudnia kell. Hiszen csak nem írhatja meg haza édes anyjának, annak a galambszívű, ősz, öreg asszonynak, hogy a fia, amióta itt vergődik a nagy város komor palotáinak között, koldusabb az utolsó koldusnál is, ő, akit otthon még a széltől is óvtak, kit gyöngye virágszállként gondozott, melengelget a szülői szeretet.

Feljött ide, az idegenek közé, a nagyvilági forgatagba, hogy szerencsédjét megkeresse, azt hitte szegény, elég az erős akarat ahhoz, hogy kiküzdhesen magának egy talpalatnyi földet, melyen lábát megvetethi és a honnan megindulhat a dicsőség, a nagyság, a hírnév felé.

Csalódott, ő aki a kis vidéki városkában első volt társai között itt, a bábéli zürzavarban teljesen elveszett.

Először keményen tartotta magát. Szemébe nézett az élet viharának, mely rettenetes erővel száguldott el fölötte. De minden hiába volt. Egy-másután kiszakadtak szívéből a hit, a remény irántai, és nem volt bízalma többé sem magában, sem a tehetségében.

Hazuról meg jöttek egyre csak a levelek, reszketeg kézzel írva, a szülői szeretet könnyeivel áztatva.

— Hogy vagy, édes fiam, hogy megy odafenn sorod, messze idegenbe . . . Azután meg megismerhette anyjának kezevonását, amint asszonyok, gömbölyű betűvel róta az utóiratot. — Csak vigyázz, fiam, hogy meg ne fázszál, hiszen tudod, milyen könnyen hülsz meg . . .!

Ő meg csak mosolygott, keserűen, könnyes szemekkel, ő vigyázzon, hogy meg ne hűljön, ő aki lakás nélkül, éhesen rója a kődös éjszakát és boldog, ha éjente beosonhat valami védett helyre, egy-egy kerítés mögé, vagy valami ódon ház boltives kapuja alá. Hej, ha tudnák azok a jó, áldott öregek odahaza, micsoda keserves, kutyának való élete van neki idefenn . . .

De azért nem volt szíve elkeserülni az otthonvalósiakat. Ha csak szerét teheti, ha csak pár fillért is sikerül összekaparintania, csak besiet valami kis kávéháza, és írja haza a leveleket, melyeknek minden sora csak vigasztalás, megnyugtató.

— Hál Istennek, most jól megy sorom. Szépecskén keresek, talán nincs is már messze azaz idő, hogy apáméknak is egy pár koronát haza küldhessek. Édes anyám meg ne féltsen engem, ugy vigyázzok magamra, hogy no! Majd meglátja, ha hazajövök, micsoda fontos legény lett a fiából.

Sokszor már közel volt ahhoz, hogy feladja a meddő küzdelmet és feltársa szüleinek a valóságot. De még mindig visszariadt a vallomástól. Tudta, hogy ez lelketlen, helyrehozhatatlan csapás lenne. Hirtelen, hatalmas rázkódattással összedűnének mindazok a cifra, tornyos fellegvárak, melyeket a szülői szív rejtekén épített a hit, a bizalom, a szeretet. Szinte látta lelki szemei előtt, mint fakul el édes atyjának jószágos arca a levél olvastára és mint ful göröcsök zokogásba az anyai bánat. És mindannyiszor össze gyűrte a már elkezdett papírlapot és újból kezdte a sziszifuszi munkát.

De most már érezte, tudta, nem bírja tovább. Nem az éhség bántotta, nem is a hideg. Megszokta már mindakettőt.

De közeledett karácsony ünnepe. És amint régibbaragolta az irdatlan, rengeteg várost, minden, minden erre a szent magasztos ünnepre emlékezett.

Soha még nem markolt oly kegyetlenül szívébe a fájdalom, mint most. Eszébe jutott a szülői ház, a boldogságnak meleg puha félszke. Eszébe jutott, hogy tavaly ilyenkor micsoda repeső öröm töltötte be fiai szívét, láttára a készülő karácsonyi önmeknek. És a midőn mind ezekre visszagondolt, százzorta nagyobb erővel kulcsolódt szíve köré szerencsétlenségének vasmarka és elszámolt magával, hirtelen elhatározással.

meinkin ruházatait elkészíteni, joggal bérelnélés kíván az általános drágaság miatt. A cseléd hónapok óta folyton sürgeti bére emelését. És meg kell adni, mert e követelés jogszerű, mert ő is többet fizet cipőért és ruháért, ha csak éjjel nem varna magának. Ami beosztásunk mellett a cselédnek minden perce a gazdájáé. A vázsonnemű rohamosan drágult, a pamut, amelyekből a harisnyát kötjük, a zsemlé, amit a reggelizéshez megveszünk, sőt még az a kis özsonna is, amit a gyermek iskolába visz, drágább, még a szardínia is drágult s a véletlenül bevett ablakot az üveges tót is dupla áron vágja be. Arról már nem is szólók, hogy az utolsó napokban még pénzért sem kaptunk meleg és futott szobát.

Honnan várjanak a családtartókat segítségét, a mikor annyiszor kopogtattak és kértek már eredmény nélkül? A folytonos igéretkezés sem lehet a húst kifizetni s most már a férfi, a ki nem akarja, hogy a felesége is dolgozzék s ha ezt esetleg három-négy apróbb gyermek sem engedi, vállal több munkát és fát tovább... Avagy azt hiszik tisztelt törvényhozó urak, hogy van olyan jóra való asszony, a ki nem szivesebben látna, ha az ura hazatérve fászlót és testételkét kimerítő munkájából, delután pihenhet?

Nem kellene sok hivatal, sok foglalkozás, csak egy biztosított egy-kis független nyugalmat, mint a költő énekelte. Még boldog az az ember, a kinek testi jóléte, vagy szellemi kvalitása megbírja ezt a fokozott munkát és talál helyet, a hol szellemi tökéjét értékesítheti. Nem szólnak itt arról a sokat fárado ügyvédrel, vagy orvosról, a ki ha sokat dolgozik, munkája után sokkal több jövedelmet huz az állami hivatalnoknál, a tanárnál, a bírónál, a ki pedig épp oly fáradságos tanulmány árán szerzte meg a képesítését. Nem említhetjük azokat sem, a kiknek van némi kis tőkékj és ha jövedelmük szerény is, de kifutja a kamatokkal együtt annyira, hogy tisztességesen megélhessenek.

De mi legyen a jövője, a csak egy hivatalból élő, öt-hat tagból álló családnak? A jelen nehéz, keserves gondja között megtakarításról szó sem lehet, mi vár rájuk öregségükre?

Még nem oldottuk meg a nőnevelés kérdését, de hiszen már elkövetünk mindent arra nézve, hogy leányaink is kenyeret keressenek. Okos szülő, ha vagyona nincs, minden gyermekét

kenyerkereső pályára nevei. Néha még azt sem nézheti, hogy mihez vonzandó gyermekét a hajlama, tehetsége, a fő dolog, hogy hamarosan kenyeret keressen és a szülő terhén könnyítsen. Nem teszük szívesen a szülő, de kénytelenek vele. Az bizonyos, hogy már a jövő nemzedék sem lesz olyan, mint a minőknek szeretnők? Az önálló, kenyérről küzdő asszonyok mindjobban elszaporodnak, család-alapítás mind nehezebb a férfi részére s bármily szívesen segít az asszony, utóvégre még sem ez az igazi hivatása.

A folytonosan növekvő drágaság maholnap lehetővé teszi saját tűzhelyünk megtartását. Eljutunk oda, a havá Amerika már régebben eljutott, a közháztartáshoz, a hol megszűnik az otthon bájos és boldogító varázsa, a feleség működésének áldáshoz csönjde, az otthon kényelme, a családi köd. Mindez el fog talán tűnni...

És mind ez azért, mert az élet megrádrult, mert még azok sem bírják az anyagi küzdelmet sokáig, a kik feltéve örök saját otthonukat. Közledünk a kommunisztikus társasági berendezkedés felé, mert az egyén magára utalva nem állja tovább a küzdelmet. A férfi törekvése, hogy mind többet és többet szerezzen, nemcsak azért van és nemcsak ott van, a hol az asszony préda és ügyleten, hanem az élet követeli így a megfeszített munkát.

Ma még küzdünk a közös háztartás ellen és idővönnek csak olyan esetben tarthatjuk, ha az anya is kenyérkereső, és két rossz közül mindenesetre jobb okos és rendszeres közös háztartás alá tartozni, mint egy lelketlen cseléd gazdálkodásának kiszolgáltatni azt, a mit férj és feleség közösen keres nehezt munkával. Mert ma minden munka nehéz, minden becsületet kereset fászlót. Soha a tisztességes emberek élete annyira megnehezítve nem volt, mint napjainkban.

Talán még a nevelés volna az egyetlen eszköz, a mely a társadalmat megjavíthatná. Szerénynek nevelni a leányokat és munkakedvre tanítani a fiukat. Kötelesség érzetet fejleszteni bennük és becsületet munkára oktadni őket. Ne azon sópánkodjunk, hogy a férfi sokat dolgozik sok hivatala van, inkább örvendjünk rajta!

Az erkölcsök soha egy államban sem akkor mentek tönkre, a mikor a férfi dolgozott és a nő hű társa volt, hanem akkor, a mikor a férfi rest volt és az asszony léha. A mai nő sem fecsérlé

el idejét. A ki figyel, megláthatja, mint tanulnak, fászlának a nők, hogy az élet nehéz harcából ki-vegyék a maguk részét. Ma már ceruzával a kezében számol az is, a ki tíz esztendővel ezelőtt nem hitte, hogy neki gondjai is lehetnek.

Sajnos, még mindig nem dolgozhatunk eleget. A férfi terhe súlyos és nekünk nincs módunkban, hogy enyhítsük rajta. Mi okozza a nagy drágaságot, a mely megkosszorozza a családfontartó terhét, azt derítsék ki önök, tudósok, hozzáértők. Mi asszonyok a valódi okot nem tudjuk, de annál világosabban érezzük, látjuk a következményt. Az élet a gazdagoknak mindig könnyű volt és a nagyon szegényekre nézve nem változott. Nem is változhattak feltételei, mert a nyomor mindig nyomor maradt. Hanem a nemzetet fontartómuveltt középosztályt a mai állapot pusztulásával, teljes anyagi csóddal fenyegeti.

Selmec- és Béalánya törvényhatóságának emlékirata az erdészeti főiskola áthelyezése tárgyában. (Vége köv.)

Nagyméltóságú

M. kir. Földművelésügyi Miniszter Ur!

Az erdészeti főiskola áthelyezésének kérdését reánk nézve ismét aktualissá tette az a memorandum, a melyet a bányászati és erdészeti főiskola erdőmérnöki szakosztályának tanári kara 1906. november havában terjesztett Nagyméltóságod elé.

Tekintve azt, hogy az ezen mozgalom alapjául szolgáló törekvés megvalósulása rendkívül súlyos csapást mérne erre az ós bányaváros s nemzeti s kulturális szempontból annak egész vidékére is: Selmec- és Béalánya szab. kir. város nemcsak önvédelmet gyakorol, de hazafias kötelességet is teljesít, a midőn jelen előterjesztésével a magas kormányhoz fordul azzal a tiszteletteljes kérrsel, méltóztatssék a várost attól a folytonos lidőnyomástól, mely a kérdés hosszas napirendben tartása által a várotra nehezedik és fejlődését megakasztja, megszabadítani s a folytonos izgalom okozó kérdést, mely a főiskola fejlesztését is károsan befolyásolja, a napirendről levenni.

Teljes tudatában vagyunk annak, hogy a mikor országos érdekről van szó, a helyi érdekek kell, hogy háttérbe szorulanak, de viszont kötelességünk, hogy akkor, a midőn városunk jövője veszélyeztetve van, a nélkül, hogy ezt akár az országunk, akár a főiskolának érdeke megkívánná, fölemeljük szavunkat s kérjük a magas kormány segítségét. A jelen esetben ezt annál inkább tehetjük, mert szilárd a meggyőződésünk, a melyben minket az ország, de sőt, az erdészeti főiskolának Budapestre való áthelyezése sem a magyar nemzeti állam kiépítése, sem a magyar erdőgazdaság fejlesztése, sem az erdészeti szakoktatás szempontjából nem kívánatos, de sőt ellenkezőleg *hasznok és erdészeti szakknek érdeke azt követeli, hogy a főiskola ott fejlesztessék naggyát és önállóvá, a hol jelenleg van.*

Engedje meg Nagyméltóságod, hogy kérelmünk és állításunk igazolására visszapillantathassunk a székhely kérdés történetére.

A tanári kar első sorban arra alapítja érvelését, mellyel az áthelyezés szükséges voltát bizonyítani akarja, hogy az erdészeti tanintézet első tanára, dr. Wilkencs már 1809-ben, vagyis a tanintézet megalapítása idején Selmecbányát alkalmatlannak jelentette ki az erdészeti tanintézet létesítésére. Eltekintve attól, hogy Wilkencs akkor érkezett Braunschweigből hazánkba, a melynek erdészeti viszonyait és erdeinek geográfiai elhelyezését egyáltalában nem ismerte, az élet fényben ráéfoolt nemcsak Wilkencs-re, hanem azóta is mindazokra, akik ebben az ügyben valaha hasonló kijelentést tettek. Országoszerle ismeretes ugyanis, hogy a magyar erdészeti szakoktatás, egykori alárendelt és függő helyzete dacára, oly magas színvonalra emelkedett e város falai között s oly sok kiváló és hírneves szakferfit adott az országának, hogy az erdészeti felsőbb tanintézetek között mondhatni a legtekintélyesebb helyet foglalja el s hogy a külföldi szakudósok szervezőit, berendezést és fejlettségét igen kiválóan ismerik el. De nemcsak a főiskola emelkedett ily magas színvonalra, hanem fejlődésnek és önállóságának

És most egyszerűen elhagyta Simont bátor-sága. Úgy hitte, hogy beront majd a kicsi szobába, magához öleli apját, anyját, szilajon, fiatalos tüzzel, hűvel.

És nem mert bemenni mégse. Először csak óvatosan be-betekintgetett az ablakon.

Csakugyan, ugyanaz a kép tárult eléje, mellyel egész uton látott lelki szemel előtt. Édes anyja ott ült a kicsi, feldisztított karácsonyfa mellett, és csak lapozgatta, forgatgatta a régi, kopott bibliát. De szeme nem oda tekintett, messze rővedezett az, valahol, egy nagy városban, és féltő gondallal kémlelte, vajjon mit csinál ő, akire most még jobban gondolnak mint máskor, mert ma még tőrebb a helye, ma, karácsony estélen.

Apja meg hatalmas árkus papírra vetett széles sorokat, szinte kihallatszott a toll percege, amint végigszántott a papíron.

Simon tudta, hogy ennek a tűzhelynek melege egyszerűen kihűlne, ha ő most éhségtől elesz-gázva, rongyosan berontana. Nem, ő tudta, hogy ezt tennie nem lehet, nem szabad.

Megfordult szűp csendesen, arra felé, hol a kis hegyi patak zúg, tombolva szökik tovább kavicsos medrében...

És Simont többé nem látta senki...

Gergely Emil.

Haza megy. Nem marad tovább. Most karácsony előtti nap van. Ha azonnal elindul, hol-nap karácsony estére odahaza lehet. Még meg is pihenhet utközben. Itt-ott majd csak akad valami emberszerető tanya, falusi kunyhó, hol barátságos fogadtatásra talál, nem úgy, mint ebben a szivtelen városban, hol egyik ember a másiknak elkeseredett ellensége, hol nincs irgalom, nincs könyörület, csak harag, irigység és gyűlölet.

Hosszu, keserves utazás volt. Országok utján majd kivette lelkét a dermesztő téli szél, felők mentén, hegyek alján megtépte a csikorgós zuzmarás híd.

Késő este volt, mikor haza érkezett. Az apró házikók ablakai úgy tündököltek a fagyos éjszakában, mint valami mesebeli ország fel-felviláno kőbi.

És ő csak ment, előre tovább. Már elhagyta a kis lidat, melynek végén ott mered égnék két hatalmas topolyfa, régi kedves, gyermekkori emléke.

Elhagyta már a köből faragott, mohos Szent Jánost is, el az iskolát, a templomot, és most...

Hazérkezett. Halkan, csikorgóva fordul meg tengelyében az apró kartájo, Sobri egyet vakkant, de aztán megismerte kisebbik pajzját és vig, barátságos nyöszörgéssel szökkenett fel, hogy megnyáha kezét.

rövid ideje dacára a magyar erdőgazdaság is, a mi legfőbb bizonysága annak, hogy a főiskola jelenlegi szervezetében és elhelyezésében teljesen megfelel hivatásának.

A prófétai tehetségű felruházott Wilkensk, különben épen úgy, mint mindazok, akik ez ügyben kezdték fölva egész a 60-as évekig nyilatkozta, sohasem nevézik meg azt a helyet, a mely az erdészeti szakkörök előjára Selmecebányánál alkalmasabb lenne. S aki ismeri az akkori viszonyokat hazánkban s főképezve van az akkori osztár centralisztikus törekvések felől, rögtön tisztában van azzal, mi volt ezeknek a nyilatkozatoknak és törekvéseknek nyílban be nem vallott célja. S ezeket ismerve, minden magyar erdész csak hálaával tartozik Selmecebányának, hogy az évtizedeken át tartó ellenkező törekvések dacára az erdészeti akadémia elvitelét megakadályozni tudta. 1858-ban, a midőn ezek a törekvések már nyíltan jelentkeztek s az abszolút kormány az erdészeti akadémiamint Bécsbe való áthelyezését már elhatározta, Selmecebánya közönsége a várost és a magyar erdészeti szakköréket fenyegető veszedelem elhárítására a trón számolyához járult; ekkor történt, hogy Felsőcsé Urunk és Királyunk, a kinek egyik dícsőségeen uralkodó őse Mária Terézia vetette meg alapját Selmecebányán az erdészeti akadémianak, azokkal a kegyelmes és a jelenre is kiható szavakkal bocsátotta el a selmecebányai küldöttséget, hogy az erdészeti akadémianak Selmecebről való elvitelét nem engedje meg.

A magyar alkotmány helyreállítása után az erdészeti főiskola fejlődése is rohamosan megindult. A magyar nyelvű oktatás meghonosításával a magyar kormány jelentékenyen szaporította az erdészeti tanszék és tanárok számát, felszabadította a bányászattal szemben alárendelt szerepét s helyreállította a bányászati és az erdészeti ágazat között a teljes paritást és az érdezetet speciális tudományáskijaira nézve bányászattól teljesen függetlenítette s végül az erdészeti tanszék befogadására 1892-ben díszes palotát emelt. E mellett jelentékenyen kibővítette a növénykerteket s minden lehető áldozattal létesítette és megnagyobbitotta a főiskola kisibélye tereit, hogy lehetségessé tegye az elméleti dolgoknak gyakorlati és szemléltető módon való bemutatását s erdőgazdasági kísérletek végrehajtását.

Eme nevezetes és korszakalkottó reformok életbepéltetésénél egy a magas kormányt, mint az erdészeti szakköröket is ama törekvés vezérelte hogy az akadémia Selmecebányán maradjon, a hol fejlődésének összes feltételei fellelálhatók. Az erdészeti szakkörök határozatlan tiltakoztak az erdészeti akadémianak Selmecebányáról való elvitelre, valamint a németeket utánzó ama törekvés ellen mely az erdészeti főiskolának az egyetemmel való összekapcsolását előzoja. Midőn az Országos Erdészeti Egyesület 1874-iki közgyűlése a kolozsvári és a budapesti egyetemeken az erdészeti szak tudomány szélesebb elterjedése végett egy-egy erdészeti tanszék felállítását kérte a magas kormánytól, határozatlan kijelentette, hogy a selmecebányai akadémianak jelen helyén való meghagyását a speciális erdészeti szolgálatra hivatott szakemberek nevelésére föltétlenül szükségesnek tartja és azt „a felső vidéken, mint a magyar tudományosság és nemzetségi tisztelyét és hű örök is fenntartani óhajlja”.

1875-ben az erdészeti akadémia tanrendjének megváltoztatása, vagy annak a tudományegyetemmel való egyesítése tárgyában megtartott üléseken, melyre az erdészeti tanárokon kívül nevezetesebb szakemberek is meghívták, Hoffmann Sándor erdőtanácsosnak az ott írásbeli szakvéleménye, hogy »az erdészeti szakotkatás s selmecebányai akadémian ép oly kitűnő lehet mint bármelyi egyetemen, ha az kellően van felszerelve«. Illés Nándor főerdőtanácsos, akkor uradalmi erdőmester szerint pedig az akadémianak Budapestre való áthelyezése »megadná annak a halálos östést és bizonyára hazai erdésztűnt is szenvedne áldást». A benyújtott szakvélemények alapján az Orsz. Erdészeti Egyesület 1874-iki közgyűlése egyhangú határozattal kimondotta, hogy az erdőakadémianak a tudományegyetemmel való egyesítését nem ismeri szükségesnek, sőt kívánatosnak tartja, hogy az az erdők minél közelebbenebb szomszédságában tartassék fenn. Az erdészeti szakkörök eme nézetét elfogadva, a magas kormány Selmecebányán felépítette az erdészeti tudományok új és díszes csarnokát.

Hogy az áthelyezés kérdése ennek dacára sem került le a napirendről, az nem az erdészeti szakkörök kívánására történt, hanem a központ-

ból megindított és az ifjabb erdészeti tanárok által támogatott mozgalom következménye. Ennek a folytonos mozgalomnak tulajdonítható, hogy az Orsz. Erdészeti Egyesület 1896. és 1905-iki közgyűlése a főiskolának Selmecebányáról való elvitelre mellet nyilatkozott. E határozatokban azonban a sulypont nem annyira a főiskola áthelyezésére helyeztetett, amely csak másodrendű kérdés gyanánt szerepelt, hanem arra, hogy az erdészeti szakotkatás a bányászattól teljesen függetlenítetvén és elválasztván, az erdészeti szakköréket saját szükségleteihez képest berendezze és fejlessze. Hogy pedig ennek a jogos kívánásnak semmi sem áll útjában, mutatja az Országos Bányászati Egyesület 1897. és 1905-iki határozata, hogy a két szakotkatás közössége mindkettőnek önálló, független és különleges igényeit is kielégítő fejlődése érdekében mielőbb megszüntetendő. Mig azonban az Erdészeti Egyesület és tanári kar minden baj kutorfarsát és a modern fejlődés minden képzelhető akadályát egyedül a főiskola jelenlegi székhelyében keresi, addig a Bányászati és Kohászati Egyesület a székhely kérdését nem tartja boldogtatónak és oly határozatot hozott, hogy a bányászati főiskola jelenlegi székhelyén maradjon és ott fejlesszessék ki esetleg második műegyetemé.

Ez a nevezetes határozatot csak azért említtük föl, hogy ne önmagán legyünk megafolítói az erdészeti tanári kar ama megokolatlan s e város hazafias és aránylag magas intelligenciával bíró lakosságára nézve oly méltatlan nyilatkozatának, amely szerint »a város falai között megszűnik a jó izlés, lelohad a szellemi munkásság iránti szeretet s a fiatalokban erősödik az elparlagiasodás iránti hajlam, akik azután szűk látókörrel s igen hiányos kulturális érzékek lépnek szolgálatba.» Ez a lebetelen kijelentés megadja a memorandumnak az elfogultság színezetét, mert ha e vádnak csak némi alapja is lenne, föl nem tételhetők, hogy a bányászati szakkörök továbbra is Selmecebányát tartanák meg főiskolájuk székhelyét.

Részünkről nem is tartjuk szükségesnek, hogy e képtelen vád ellen védekezzünk, mert abban a meggyőződésben vagyunk, hogy ha egy főiskola, amelynek husz tagból álló tanári testülete van, Selmecebányán kívül, hazánk bármely kis községében volna elhelyezve, annak a községnek csakhamar az egész vidék szellemi gőpcönjtájává kellene válnia. Pedig Selmecebányán a főiskola tanári karát ebbeli működésében buzgóan támogatja a kincstári bányáigazgatóság nagyszámú tisztikarával, egy liceum és egy gimnázium tekintélyes tanári karával és egy önálló törvényhatóság egész tiszti karával együtt. Ezzel a váddal szemben bátran és önértelosen állhatjuk, hogy a vidéki kisebb városok között éppen Selmecebánya dícekedhetik leginkább lakosságának tulnyomó intelligenciájával, kulturális helyzetével és intézményeivel, ami őt természetesen legmólvá teszi arra, hogy egy főiskola székhelye legyen. Lehetetlen, hogy a szellemi élet pangásának induljon ott, hol ennyi kulturális alkotás s tudományos intézet és egyesület nyujthat a hallgatóknak szellemi táplálékot.

Az a körülmény, hogy az általános országos elszegényedés, különösen pedig ezüstbányászatanak hanyatlása folytán a város jelenleg nehéz gazdasági helyzetet küzd, nem szállította alá a város ebbeli kulturális színvonalát s biztos reményünk van, hogy gazdasági helyzetünk s különösen kedvezőtlen világgazdalmi és közlekedési viszonyaink javulásával a nagy költségeket igénylő s a modern műveltség által megkívánt létesítményeket, amelyeket a főiskola tanári kar a városban nélkülöz, lassan bár, de fokozatosan megteremtjük.

Az erdészeti főiskola elvitelre ennek a fejlődésnek megakasztásával a jelen viszonyok között végso romlásba döntene városunkat. Ezzel a veszedelemmel is megtudnánk azonban barátkozni, ha azt az állítólagos országos érdekek megkövetelne, amely a főiskola áthelyezésével a magyar erdészeti fejlődéshez fűződik. Könyvtelnek vagyunk azonban határozott nyíltsággal kijelenteni, hogy az erdészeti szakotkatás fejlődése nem teszi szükségessé a főiskola áthelyezését.

Ha elfogulatlanul pillantunk vissza a magyar erdészeti szakotkatás, tudomány és irodalom fejlődésére, amelyet még az elfogult bíráló sem képes eltagadni, el kell ismerünk, hogy a főiskola a fejlődés és haladás ezen magas fokát városunk falai között érte el. Ezt elismerve, a főiskola még létező bajainak és hiányainak kutorfarsát ma sem szabad a városi viszonyokban, a főiskola

székhelyében keresni, hanem oly szervezeti, felszerelési, vagy más hiányokban, amelyek teljesen függetlenek a székhely kérdéstől. Ha az erdészeti főiskola teljes önállóságot akar, ennek előrése érdekében nem szükséges egy egész vidéket erőltetni és anyagi megrázkodtatásnak kitenni s a főiskola áthelyezésével az állam hátrátását is sulyosan és megokolatlanul megerthelni. Ezt a célt sokkal egyszerűbben és sokkal biztonságban érheti el az által, ha nem szakad el ott a talajtól, ahol léteének és fejlődésének összes föltételei rendelkezésre állanak, hanem megmaradva az eddigi jónak bizonyult alapon, szervezeteinek megváltoztatásával, tanszékeinek szaporításával és modern berendezésével teljesen különvállik a bányászati főiskolától s ettől függetlenül építi fel az erdészeti szakműveltség új épületét. Senki sem lehet kétségben az iránt, hogy ez Selmecebányán, ahol a főiskola fejlődésének egy évszázad alatt összegyűjtött eszközöket rendelkezésre állanak, könnyebben és biztosan sikerülne és sokkal kevesebb megrázkodtatással jarna, mint másutt. Ha ez a különválás megtörténik, valóban nem áll semmi többé útjában annak, hogy az erdészeti tudomány és szakotkatás olyan fejlődést vegyen, mint amelyet a tanári kar a székhely változtatástól vár.

K Ü L Ö N F É L É K .

Hivatalos órák

a selmecebányai m. kir. posta és távírda hivatalánál.

A szolgálati ág megnevezése	Hétköznapokon	
	dél előtt	dél után
Ajánlott levél	8-tól—12-ig / feladás / kiadás	12-től—6-ig 2 — 6 —
Csomag és pénzeslevél	8 — 12 — / feladás / kiadás	2 — 6 — 2 — 6 —
Postautalvány	8 — 12 — / befizetés / kiadás	2 — 5 — 2 — 5 —
Postatakarékpózt	8 — 12 — / befizetés / kiadás	2 — 5 — 2 — 5 —
Távírat felvétel és kézbesítés	11/1-11/20 8-12 12	12 — 9 — 11/1-11/21 8-12 12
Távbeszélő	11/1-11/20 8-12 12	12 — 9 — 11/1-11/21 8-12 12

A szolgálati ág megnevezése	Vasárnapokon és munkaszünetes ünnepnapokon	
	dél előtt	dél után
Ajánlott levél	8-tól—11-ig / feladás / kiadás	2-től—3-ig — —
Csomag és pénzeslevél	8 — 11 — / feladás / kiadás	— — — —
Postautalvány	8 — 11 — / befizetés / kiadás	— — — —
Postatakarékpózt	8-tól—11-ig / befizetés / kiadás	— — — —
Távírat felvétel és kézbesítés	8-tól—11-ig	2-től—3-ig
Távbeszélő	8 — 11 —	2 — 3 —

— Podhragayai Pál ünneplése. A Podhragayai Pál prépost-plébános jubileuma ünnepélyt rendező bizottság elnöke Fodor László dr. főbányatanácsos a bizottság tagjai vasárnap délelőtt 11 órára ülésre hivta össze a városház nagyertermébe. Az ülés tárgya a Podhragayai Pál ünnepély idejének és sorrendjének megállapítása.

— Egy derék munkás kitüntetése. Simonidesz Pál kovácsagéd ötvenöt esztendője dolgozó állandón, megszakítás nélkül Kachelmann Károly gépgyárosnak selmecebányai kovácsműhelyében. A derék munkást most szép kitüntetés érte. A kereskedelemügyi miniszter 100 K jutalmat és szép elismerő oklevelet küldött részére melyet munkatársai és főnöke jelenlétében e hó 17-én délelőtt 10 órakor fogtak átadni neki a városház nagyertermében. Az átadás tényében, hogy az mentől ünnepélyesebb legyen. Szívesen lát a hatóság minnen érdeklődni.

— Tanulmányut. A m. kir. pénzügyminiszter Balás Istvánt a főiskola vaskohászati tanszékeinek kitűnően képzett fiatal tanársegédét két évi tanulmányútra küldötte ki a hazai és külföldi nagyobb vasművek tanulmányozására.

— Alapszabály jóváhagyása. A m. kir. belügyminiszter folyó évi januárus hó 18-án 134.772/1906. sz. a a selmecebányai és délbányai 48-as függetlenségi pártkör alapszabályait megerősítette.

— **Számadás.** Az 1906. évben a szegény iskolás gyermekek felruházására a főkapitányhoz küldött pénzről és ruhaneműekről szóló következő számadást vették: Kézpénzben összesen 539 korona 21 fillér folyt be, továbbá 18 darab különféle ruhanemű és 36 munkás ing. A kézpénzről helybéli kereskedőknél ruha és cipő vétetett és összesen 147 gyermek lett ellátva részben cipővel, részben ruhával; részben mindkettővel. Ezen felruházás 1900. évtől kezdve folyik és eddig összesen 1391. gyermek lett így ellátva és pedig 1900. évben 278; 1901. évben 102; 1902. évben 229; 1903. évben 317; 1904. évben 173; 1905. évben 145 és 1906. évben 147.

— **Tüzlőköt. gyűlése.** Az Önkéntes Tüzlőköt egylet szodagtyűlőköt tartott a múlt héten *Csányi Ottó* főparancsnok' elnöklése mellett. A gyűlésen folyó ügyeket tárgyaltak s végül elhatározták, hogy a farsangon, február hó 11-én, tüncumelőságot rendez az egylet a városi vígadóban.

— **Műkedvelői előadás.** A bankai ifjúsági egyesület saját pénztárára javára 1907. év február havának 10-ik napján táncvigalommal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Az előadás délután 3 órakor kezdődik az iskolában, ahonnan a műsor utolsó pontjának elhangzása után felvonul a közönség az egyesületi helyiségbe, ahol a cigány zenéje mellett tán következik. Az előadás műsora: 1. *Bajos Jeremiás*. Vigmonológ. Irtá: Gabányi. Előadja: Adamec János. 2. *Szalmaözeveg*. Bóhózat egy felvonásban. Irtá: Schlüter F. Személyek: Tyukoss László, jegyző Adamec József, Nyőszőrné Tyukoss, anyósa, *Vancso Anna*; Borkózi. Csapókné Tyukoss, barátai: *Havuska* Rezső, *Cinkraut* Ferenc, Julcsa, Tyukossék cselédje *Adamec* Teresi; Hapták, káplár *Adamec* Ferenc. 3. *A nagy leány*. Monológ. Irtá: Farkas Imre. Előadja: Pergőzi Mariska. 4. *A föld népe*. Kultur-historiko felolvasás. Irtá: Gabányi. Tartja: Csorba Ödön egyesületi igazgató. Belépődij tetszés szerint. Meghívók híján ezúton hívja meg a rendezőség a hazafias közönséget. Már többször láttuk a bankai fíjak buzgódságát, de ezek a legnagyobb szorgalmuk dacára alig bírják kis körüket fenntartani, mivel a bankai közönség értelmesség hiányában nem karolhatja föl őket annyira, azért az ő nevükben kérjük a hazafias közönséget ha nem is jelenhet meg az előadásban legalább valami csekélységgel valódsága elő hazafias munkában a magyarosodásban előre vezető akaratukat.

— **A diák koncert** ez idén is a már megszokott anyagi és erkölcsi siker mellett folyt le. Bár megnehezedett felettünk az idők járása, hozzá még e napon befűtö az utat a hó, továbbá a hónap 31-ikének kritikus volta sem kétségesség: mégis a vígadó összes fényes terméi telve voltak élvezní és mulatni vágyókkal. Eljötték élvezní első sorban a szülők, élvezní az ifjúságnak, gyermekeiknek a zenében és énekekben kifejtett szorgalmuk eredményét. De élvezetet találtak az előadott darabokban azok is, a kik nem elfogult fellelék hallgattak, hanem kellő mértékemmel keresték a szépet, a mit meg is találtak. Gyönyörű az emberi hang, legszebb zene a világban, de az édes gyermeki hangból kiáradó báj és kellem valósággal kimondhatatlan, égies érzelmeket ébreszt a szivekben, könnyeket fakaszt a szemekben, visszavarázsolja a kedves multat, a mikor mi is — nagyok — gyermekek voltunk. Ilyen kedves hangokat hallottunk attól az énekkartól, melyet *Becker* Nándor lic. tanár tanított be és vezetett. Szakértelme, buzgótsága ismeretes, hisz már évek óta rendezí ezeket a legjobban sikerült mulatásokat. Zenekara is mindig jó, bár évenként változnak a tagok. Programmon kívüli pizzicato darab napon tetszett a közönségnek. Nagyon ügyes volt *Véssey* Kálmán szavalata is, aki drámai megrázó erővel adta elő a sötéttségben elborult lélek kínos gyötürdését. Nagyon jó lett volna az előadása után támadt depimált hangulatot egy más szavallattal

kissé felvidíteni, ez általános óhaj volt. De ha élveztek a nagyok, eljöttek mulatni a kicsik is. De ezek aztán multattak istenigazában, nekik minden új volt, jó volt, szép volt: a vígadó tündéripalota, Laci nótái a legeslegújabb szerzemények. A diák élet a legszebb élet a mamácska és apácska mellett, nincs jobb ember a tanár urnál. Kellemes feltűnést kellett városunk madarásza, aki ide is eljött gimpliket fogdosni, csak hogy most a száz kilosokat mellözve az igazi madárhúsu nőneműek körül forgolódtat, ahol ismerve ügyességét és hődiói képességét megnyert mindenkit a maga számára ugy, hogy hiába veri ezental a mellét a him gimpli, hogy így — meg ugy nem enged, kedves párja egyet csip rajta és csak annyit csesereg: így lesz — punktum! A négyeseket négy sorban járták, annyi volt a táncosnó s táncos. A sok szép leány pontos névsorát összeírni igen nagy feladat volt, nem is igen sikerülhetett jól. Aki kimaradt a névsorból ne haragudjék ezért, a fő hogy ott volt és jól mulatott. Ott voltak! Hoznek Erzi, Fischer Nelli és Ella, Király Elza, Fizdly Ilus és Vilma, Faller Irma, Gizi és Irénke, Liha Mici, Baán Izi, Heim Bozsena és Márta, Bakkay Mariska, Schultz Ida, Faller Margit, Lindmayer Margit, Szivós Böske és Vilma Joerges Jetti és Giza, Surjánys Sári, Breyer Margit, Gerzton Luca, Koller Gizi, Márton Ilonka, Bánik Eta és Lujza, Platzer Gizi, Tarcsányi Margit, Baross Mici Kudella Toncsi, Ostrieder Irénke, Nitman Bianka, Arthold Dorika, Obert Gizi, Baumerth Margit, Dolman Mariska, Kozák Erzi, Kögler Mici, Pischl Vilma, Krausz Vilma, Murányi Mariska, Volf Irén, Ungár Emma, Weisz Iluska, Ertl Mici, Gerő Ella, Pokorny Margit.

A „Selmecebányai Gyermekebarát egylet” *Stuller* Gyula dr. bányakerületi műtőorvos elnöklete alatt mult hó 26-án tartotta meg rendes évi közgyűlést a városház tanácstermében. A napirend előtt a közgyűlés kegyeletilem emlékezett meg néhai Szitnyai József volt polgármesterről, aki mint alapító tag évtizedeken át lelkesen támogatta az egyleteket, miért is elhatározta a közgyűlés, hogy Szitnyai József elhunytá föltűt érzett részvétének jegyzőkönyvben ad kifejezést, s erről az elhunyt családját értesíti. Az egyletnek vagyona 1906. év végén 11945 korona 31 fillér volt, melynek kamatjövödelme mintegy 540 korona. Az elmúlt karácsonyi ünnepek alkalmából az egylet 41 szegény fügyermeket látott el téli ruhával és lábbelivel, s arra 500 koronát fordított. Sajnos, hogy a szükség sokkal nagyobb mint a mennyit az egylet anyagi ereje megenged. Szomorú körülmény, hogy az egylet tagjai évről-évre fogytak s így a tagsági díjakból befolyó jövödelme is mindinkább csekélyebb. minél fogva az egylet elnöksége a közgyűlés határozatából kifolyólag ez uton is fölkéri mindazokat, kiknek módjukban áll ezen emberbarátí hivatalt teljesíto egyesületet segélyezni, lépjenek az egylet tagjai sorába, s járuljanak a sors által nélkülözésre utalt embertársai segélyezéséhez. Oly gyermekeket lát el az egylet ruházattal, kiktől a sors megtagadta a legszükségesebbet is! Legtöbbszörre árva gyermekek, a kik az édes szülők gondozásában nem részesülhetnek, hanem embertársai könyöröletére szorulnak. A rendes tag díja 1 K 20 f. évenként, segélyző tag lehet körkölönbség nélkül mindenki, aki bármely csekély összeeggel adakozik az egylet céljaira. Alapító tag lehet az, aki legalább 24 koronát egy év lefolyása alatt befizet, midtall minden további fizetéstől ment. örömmel vettá tudomásul a közgyűlés, hogy ez évben négy új rendes tag lépett az egyletbe, névszerint: *Platzer* Sándor főmérnök, *Millenovich* Ferenc bányászellenőr, *Lestyánszky* József és *Novák* József urak. Bár csak sokan követnek példájukat!

— **Hodrusi kanyarójárvány.** Hodrusbányán a kanyarójárvány oly mérveket öltött, hogy a polgármester a tisztí főorvos javaslataira a beteg

ség tovább terjedésének meggátálása céljából elrendelte a hodrusi felsőiskolák és az összes óvók bezárását.

— **Táncvigalom.** A „Hodrusbányai katolikus ifjúsági egyesület” tegnap este jól sikerült zártkörű táncvigalmat rendezett Hodrusbányán az Erzsébet szállóban.

— **Sérülés a bányában.** *Kliman* István 30 éves hodrusbányai bányamunkás január hó 28-án a Teremtőtől bányában súlyosan megsérült. A bányászokrházban ápolják.

— **Értesítés.** A „Selmecebányai Kereskedők Ipartársulata” az összes kereskedőkkel egyetértőleg elhatározta, hogy üzleteiket folyó hó 11-étől este 8 órakor zárják. Ennélfogva kérjük a t. c. közönséget, hogy szükségleteit saját érdekében is a jelezt naptól a záróra előtt sziveskedjék beszerezni. Az elnökség.

— **Megszemléstet választás.** Emilitettük, hogy *Hidvéghy* Árpád bélabányai plébános városi törvényhatósági bizottsági tag felebbezést adott be a december havi bizottsági tag választás ellen. A felebbezéssel a múlt héten foglalkozott az igazoló választmány s kimondotta, hogy a választás törvénytelenül folyt le s így a választás semmis. Az igazoló választmány határozata meg felebbezhető az állandó bíráló választmányhoz.

— **Elszámolás.** A szelzi (*Barsm.*) ev. ref. új templom költségeihez hozzájárultak: *Tuka* Antal, *Osvaldt* Gusztáv és fia, *Händel* Vilmos, *Selmecei* takarékpénztár 2—2 korona. *Jaeger* Gyula és *Erdy* János 1—1 korona. Fogadják a kegyes adakozók a szelzi hitközség köszönétét szives adományukért.

— **Késelés.** Bérfizetés volt a mult kedden a bérfizetésnek legközelebbi következménye a pálinkázás s ezt pedig egy-egy kis verekedés szokta követni, ami bottal, készel s más hasonló eszközökkel történik. Így történt kedden is, a Metropole pálinkamérésében összekölönbözött a méreg italozása közben két bányászszuhanc a egyik a másikat veszedelmesen összeszurkálta.

— **Sajtóhibából** hiányos volt mult számunkban egyik hír, amely a polgármesteri estélyről emlékezett meg. Kimaradt a tudósításból a következő két sor: *Tandlich* Ignác dr. izr. hitközségi elnök és *Lestyánszky* József bizottsági tag, akik szintén hivatalosok voltak az estélyre.

— **Tulipános pánszláv gyufa.** A rózsahegyí gyufagyár, melynek *Jancsek* János és fia cég a tulajdonosa, gyufagyártmányait tulipán rajzzal, «A házáért Pártoljuk a hazai ipart» stb. feliratokkal ellátva hozza forgalomba. Hát ez a természetesen megengedett dolog, de az már csakmány dolog, hogy ezek a jeles hazafiak tulajdonképen inkárnatus pánszlávok, akik a tulipánjelvényt csak a magyar emberek bolondítására használják, az elért hasznot azonban pánszláv intézményekkel osztják meg. Ezt bizonyítja a «Slovensky Tyždennik» című pánszláv lapban töt nyelven megjelent következő hirdetés:

Vegyetek!

Egymásért!

TÖT GYUFA

5% a töt nemzeti muzeum javára.

Készítik:

Jancsek János és fia Rózsahegyén.

Azt hisszük, hogy ennek olvasása után elmegy minden magyar ember kedve a tulipános pánszláv gyufa vásárlásától.

— **Felhívás a kereskedőkhoz!** Dacára annak, hogy a kereskedelmi kormány a székesfőváros hozzájárulásával a budapesti ipari és kereskedelmi munkásokvettölt intézet már 1900-ban életbe léptette, a kereskedők vagy megszokásból, vagy azért, mert ezen létezéséről és arról, hogy minden dió nélkül segédek és tanoncok közevit, tudomásal nem bírnak, személytelért még

mindig az ügyünkökhöz fordulnak, mi által segítségüket érzékenyen megköszintjük; mert az ügyünkökhöz a közvetítésért fizetniük kell, s azok közül többen a jobb állásokat a legtöbbet fizetőnek juttatják. Felhívjuk emélfogva a t. kereskedő cégeket: hogy gondoljanak segédjeik sorsával, kikkel együtt dolgoznak, s kiknek segítségével igyekeztük gyűmlésüket élvezik, ragadják ki segédjeiket lelketlen kufárok kezéből, s forduljanak egyesenes a budapesti ipari és kereskedelmi munkásokzövetítő intézethez (József-körút 36. sz.), hol egy volt kereskedő van a keresk. személyzet közvetítésével megbizva, és hol az minden díj nélkül szakszertien és csakis a kölcsönös érdekek szemmel tartásával fogantatottatik.

— A Cunard magyar-amerikai vonal gyorsözösi febrúar havában a következő meoetrend szerint indulnak Fiuméből Nowyorkba: Febrúar 9-én az „Ultonia”, febrúar 16-án a „Pannonia” és febrúar 26-án a „Carpathia”. Ezen járatokról felvilágosítást ad és hajóhelyekre előjegyzéseket elfogad a Közponit menetjegyjárod, Budapest, (Vigadó-tér 1.)

— **Új gyárak mindenfelé. Gyufagyár Nagyváradon.** A fűszerkereskedők körében erős mozgalom indult meg egy gyufagyár létesítése iránt. Hír szerint már legközelebb konsorcium alakul az eszme megvalósítására. **Szövő-fonógyár Esztergomban.** Egy budapesti nagyiparos egy francia gyárossal 45—40 hold telket és kedvezményeket kértek Esztergom városától egy 4 millió kor. tőkével alapítandó, 550—600 munkást foglalkoztató, kezdetben 20000 orsóval és 500 szövőszékkel dolgozó textilgyárhoz, melynek tőkétét később 10 millió k-ra emelnék fel. **Hidépítések Aradon.** Arad város az ezidei tavaszon pályázatot fog kiírni két Maros-hídnak 1857560 korona költségen való felépítésére, **Pürészgyár és fapeldolgozótelepet** létesített Szászvároson a Fischel Con. bécsi cég, mihez a faanyagot a Kohn Jónás és fia dévai cég cég szállítja. A város 6 hold területet engedett át. A Kispisti textilgyár r. t. a f. h. 22-én alakult meg 1 millió kor. alaptőkével. Elnök Klein Gyula lett. **Játekgyárgyárt** tervez Sopronban Unger Alfréd, kinek Böhmisch-Einsiedelen fűrészgépa van. **Terolít-építőanyag gyár** létesítését tervezi Aradon Kiss Jenő budapesti mérnök. Kinézeti gyárnak Sopronban való felállítását tervezi Plathy és Tsa bécsi cég. **Gőzfűrésztégla és cserépgyár** r. t. alakult Zentán az «Agrár takarékpénztár» részvétele mellett. Az alapítók között látjuk Zákó István dr. kir. közjegyzőt. **Műbörgyár** r. t. van alakulóban Aradon a Justh J. frankfurti cégé giszte alatt. **Auglo-Ausztrián Hotel Company** cég alatt Londonban 24 millió kor. tőkével r. t. alakult, mely Magyarországon és Ausztriában nagyszállodákat fog létesíteni. **Gőzfürdő** r. t. alakult 160000 korona tőkével Munkácson, mely Bernovics Gusztáv munkácsi építész terveit szerint gőzfürdőt épített. A bajai izr. hitközség is kibővíteti fürdőjét 32000 k. költséggel.

— **Ha esukamárolja, akkor Zoltán-féle legyen.** Ez új szállója a népszerű készítmény egyik régi fogyasztójának mondása, kit hangzatos díszetekkel karkak kis értéű dolgok megvásárlása biztanni. A kiváló készítmény ára füvegenként 2 kor. a gyógyszerárban.

— **A gyermek számárhurutos.** Ne készen tehát megkérdezni az orvosot, hogy mit tart a „Sirolin-Roche” nevé szerűl. Számtalan orvosi vizsgálat eredményeként megállapított, hogy számárhurutos gyűmlésnél semmiféle más szer nem állja ki a versenyt a „Sirolin-Roche”-al. A köhögést szintűl és gyorsan egészen elcsillik. A gyógyszerárban kapható „Sirolin-Roche” teljesen ártalmatlan, nem izgat és a gyermekek józ íze miatt szívesen veszik.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlöltekért nem felelős a szerk.

25—35 ezer korona

okiratokkal igazolható biztos évi keresetre szer tehető,

ahol az már eddig bevezetelt egy szabadalmi jog kihasználásával, amely Hontmegyére 6 évre bérbé adandó.

Előzetes lőke befektetés nem szükséges. Csak vagyoni garanciával rendelkezők küldjék ajánlatukat Találmányokat értékesítő vállalat Budapest, Erzsébet-körút 12.

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMENYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1907. évi január hó 20-tól, 1907. febrúar hó 1-ig.

Születés.

- Petrás István, Vancsek Teréz leány Selmecebánya
- Súry Jakab, Ivanics Anna fű
- Singler István, Pindroch Jozefa leány "
- Neubauer Gyula, Holica Anna "
- Jankovics János, Farján Teréz fű "
- Ballon Károly, Urbancsek Mária leány "
- Zaharits Mihály, Kordile Mária leány "
- Dandenyi János, Kennert Olga leány "
- Maehó János, Brodjánszky Anna "
- Komenda Jozefa fű "
- Lukács Kiszandana leány BÉlabánya

Zshírhatás.

- Blezár János, Krieser Regina Selmecebánya
- Heller József, Verony Mária "
- Bernát János, Budinszky Anna "
- Belovicsky Alajos, Kollár Erzsébet "
- Vaginger Gyula, Adamecz Mária "
- Profertus János, Schemoda Paula BÉlabánya

Halálozás.

- Flóro Mária 4 hószar rangó geresők Selmecebánya
- Petrinecz Anna 4 éves tüdőgümőkör
- Neuschwendtner Jánosné 60 éves sejtösszövetből Selmecebánya
- ösv. Hrnésari Jánosné 70 éves agkkör Selmecebánya
- Hórváth Hermina 16 éves tuberculozis forlida Selmecebánya
- Doneval János 11 hónapos kanyaró Selmecebánya
- Hrk Jánosné 48 éves híredényből "
- Csunderlik János 32 éves tüdőgümőkör "

621./1907. sz.

Hivatalos árverési hirdetésny.

az illeték hátralékot fejében lefoglalt zálogtárgyaknak az 1883. évi XLIV. t.c. 67., 68., 69., 70., 71., 72., 73., és 74. §-ai értelmében eszközönd nyilvános elárveréséről.

Selmecebánya belváros 1907. febrúar 8 és 9-én délután 3 órakor, Selmecebánya belváros és külvárosban 1907. febrúar 14. 15. 16-án délután 3 órakor. Mindenféle ágynemű, szobabutor, tekeasztal, cipő, varrógép, szekér, lovak tehének, ökrök, sertések, korpa, liszt stb. árverésre kerülnek.

Árverési feltételek: 1-ször. Az első árverésen mindazon egyes zálogtárgyak, a melyek értéke 100 koronát meg nem halad, becsláron átíle is mindjárt föltétlenül el fognak adatni; 100 koronán felűli értékű egyes tárgyak pedig csak akkor, ha a becslárnak legalább háromnegyed része igértetik.

2-ször. A második árverésen azonban minden zálogtárgyak különbség nélkül, a becslérték három-

negyedén alól is, — legtöbbet ígérőnek mindenestire átengedtetnek.

3-szor. A vételár készpénzben azonban fizetendó.

Selmecebányán 1907. január hó 29-én.

Városi adóhivatal.

H I R D E T É S E K.

ELADÓ HÁZ az Ezüst-utca 16/l. szám alatti ház **jutányos áron eladó.**

Bövebbet özv. GYURKOVITS ANDRÁS-nénál.

UJ! Több világozás UJ!

Védelem minden szerezésatlenség ellen!!

Mindennemű robbanás ki van zárva

minden petroleum lampánál.

Angol szabadalmazott 130868.

Német bír. szabadalmazott 224-00.

1 doboz ára 24 darab tartalommal és használhatl utastással K 120.

Vezetőnyűnk Magyarország részére Erős Sándor Budapestben.

Főelárústó: Selmecebánya és vidéke részére

DUKÁSZ GYULA

lámpa, üveg és porcellán kereskedő Selmecebányán.

Deák-utca 17. sz. SÓLTZ-féle házban

az emeleti lakás,

mely most a Főiskolai Kör helyisége

kellő helyreállítást után f. é.

— nov. 1-től kiadó. —

Ugyanott kiadó május 1-től

raktáru használható száraz pinee.

Meghízasból

Dr. Fodor L.

Kérje ingyen

és hőmentve magyar nyelvű, gasdacsok díszített főárjegyeket, 3000-tól több rajzot, mindeneűt nikkelt, ezüst- és aranytárc, valamint mindennemű szűlő arany és ezüst árú, hangszerek, acél- és bronzok stb.-ről eredeti gyári árban. Nikkel remonitör óra ... K 3. System Rokkopf patent óra ... K 4. Svájci eredeti system Rokkopf patent óra ... K 5. Bejegyzett „Sa Rokkopf” nikkelt kor. K 7. Ezüst remonitör óra „Gloria” mával K 7.60 Ezüst remonitör óra dupla fedélű ... K 11.00 Ébresztőóra K 2.30. Konyhabúra ... K 8. Schwarzwald óra K 2.80. Kákabúra ... K 8. Minden órákat 8 évi írásból jóllátja. — Nincsen kockázat! Becserélt megengedve, vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS

Budapesti órágyár és szűlőalkat árúháza, **Brúx 1238 szám.** (Csehország)

Tüdőbetegségek, hurutok, számárhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlván.

Míntogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkör „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

Emell az étvágyat és a lefolyást, megszűnteti a köhögést, váladeköt, ejjeli izzadást.

„Roche”

Kapható orvosi rendelreile a gyógyszerárban. — Ára füvegenként 4.— korona

Mégshivó.

A „HANGYA.” a magyar gazdaságvétség fogyasztási és értékesítő szövetele kötelekékbe tartozó „Selmecebányai állami alkalmazottak fogyasztási szövetele” 1907. évi február hó 17-én (vasárnap) d. e. 10 órakor a m. kir. bányásziskola (ugynevevett Belházy-féle épület) nagy tantermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 34. §-a értelmében ezennel meghívattak.

Napirend:

1. A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium 1906. évi december hó 28-an 97 582 szám alatt kelet magas leirata alapján főlveendő 40.000 korona 2°/_o-os költségen igények tárgyalása, s ezzel kapcsolatosan az alapszabályok egyes szakaszainak módosítása.

2. Notaláni indítványos.

Ily indítványok az alapszabályok 37. § f) pontja értelmében legalább 8 nappal a közgyűlés előtt nyújtandók be az igazgatósághoz.

Selmecebánya, 1907. január hó 31.

Az igazgatóság.

Szakács és cukrász,

ki csak nagyobb üzletekben volt alkalmazva, lakodalmak, bankettek, estélyek, stb. legmagasabb igényeknek megfelelő főzését elvállal.

HUSZÁGH ADOLF
vendéglős Vihnye-fürdő.

Eladó egy jó karban levő
zongora

Praschek Alajos zongorahangolónál
11. Rózsa-utca 88. sz. alatt.

Jó házból való fiatalember
nagyforgalmu vidéki üzletházban irodai alkalmazást nyer. Kereskedelmi iskolát végzetek, tótul tudók, előnyben részesülnek. — Ajánlatok, fizetési igények megjelölésével Wagner Lajos úrhoz (Selmecei Népbank) intézendők.

MAGGI IZESÍTŐ

nélkül ne együnk levest.
Néhány csepp elegendő.

SZALONNA

fehér sós, esontnélküli, szép tiszta, pörkölt bőrű, barna részlekekben, kg-ja	132
Zsírnak való szalonna, sótalan, friss vágású	186
Füstölt vastag szalonna	140
„ vékony „	140
Dobozos paprikás szalonna	160
Füstölt kolbász seretés húsból, aromail elhető v főzni való	184
Piccolt fokhagymás paprikás szalonna	200
Piccolt borsos sonka, karmonádli, oldfalas	160
Piccolt sovány, szalonna nélküli sonka, karmonádli, oldfalas	160
A fenti árak szállító levete és csomagolása ingyen.	
Előrendű háziszír kg-ja	144
Hozza szelencék: 5 kg-os 120, 10 kg-os 160, 25 kg-os 200 f.	
100—200 kg. vételnel ingyen hordó.	
Tormás virsli párja 10 f, 50 pár vételnel 8 f. Szalvaládó darabja 10 f, 50 pár vételnel 8 f.	

— Az árak fillérekben értendők. —

Árui árak, melyek gyakran változók, e helyen minden számban „400 mm. szalonna” cím alatt találhatók.

Szállítja

Balczár Lajos kivitelei üzlete Nyiregyháza
Telefon 134. sz. Sörgöyeim: Balczár hentes Nyiregyháza.

Fényképészeti gépek
és kellékek □ □ □

első és mindig friss minőségben
(hitelképes egyéneknek részlet-
fizetésre is).

Kaphatók: Joerges Ágost özv. és fiánál
Terasseon.

Állandóan friss tea sütemények!!

Minden vasárnap friss
farsangi fánk!

BORHEGYI ISTVAN
cukrász, Ezüst-utca 1. ker., 14. sz.

Megrendelések szolid és pontos kivitelben!

Nagy és állandó
jövédelmre

tehetnek szert

oly intelligens urak és hölgyek, kik régi előkelő magyar Képes szépirodalmi folyóirat számára előfizetést tudnak gyűjteni. Érdeklődők sürgősen, levélben jelentkezzenek

Huszár Bélánál

IV., Egyetem-utca 4.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem Selmecebánya és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy

25 év óta fennálló üzletemet

egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és a legnagyobb kényelemmel berendezett

Bodegával bővítettem ki.

Fáradságot és költséget nem kímélve, képes vagyok a legkényesebb igényeket is kielégíteni.

Naponta friss kassai sonka, különféle felvágott, mindenfajta csemege, halak, sajtok a legjutányosabb árban kaphatók.

Azonkívül valódi magyar és francia pezsgők, a legjobb ízű magyar borok palackonként és poharanként kimérve.

A nagyérdemű közönség becses látogatását kérve, vagyok

Naponta friss kőbányai sör.

kötünő tisztelettel

— Esténként tea. —

Weisz Ignác

Bodega és dehánynapitörszde tulajdonos.